



ANALIZA  
PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ  
SYTUACJI ROLNICTWA  
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ  
W 2009 ROKU

ISSN 1233-6726

WARSZAWA 2010

**ANALIZA  
PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ  
SYTUACJI ROLNICTWA  
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ  
W 2009 ROKU**



# ANALIZA PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ SYTUACJI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ W 2009 ROKU

*EDYCJA 47.*

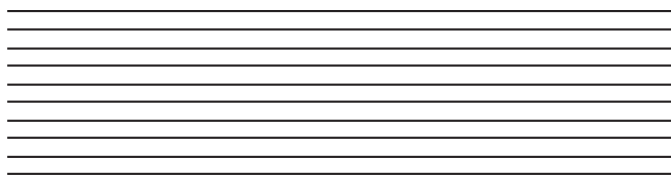
Opracował zespół pod kierunkiem  
**prof. dr. hab. Andrzeja Kowalskiego**

w składzie:

dr inż. Zbigniew FLORIAŃCZYK  
dr inż. Lech GORAJ  
dr Mieczysław GRUDA  
mgr Wojciech W. JAGŁA  
prof. dr hab. Wojciech JÓZWIAK  
prof. dr hab. Andrzej KOWALSKI  
prof. dr hab. Jacek KULAWIK  
dr inż. Mariola KWASEK  
dr Bożena NOSECKA  
dr inż. Joanna PAWŁOWSKA-TYSZKO  
dr hab. Jadwiga SEREMAK-BULGE  
prof. dr hab. Alina SIKORSKA  
dr Iwona SZCZEPANIAK  
dr hab. Krystyna ŚWIETLIK  
prof. dr hab. Roman URBAN  
dr Barbara WIELICZKO  
prof. dr hab. Józef St. ZEGAR

ISSN 1233-6726

WARSZAWA 2010



Skład i łamanie

*mgr inż. Bożena Brzostek-Kasprzak*

Korekta

*Krzysztof Kossakowski*

*Krystyna Mirkowska*

Redakcja techniczna

*mgr inż. Bożena Brzostek-Kasprzak*

*Nakład: 250 egz.*

*Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB*

*00-950 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. nr 984*

*tel.: (0 22) 50 54 444*

*faks: (0 22) 50 54 636*

*e-mail: [dw@ierigz.waw.pl](mailto:dw@ierigz.waw.pl)*

*<http://www.ierigz.waw.pl>*

## SPIS TREŚCI

I. MAKROEKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU SEKTORA ŻYWNOŚCIOWEGO	9
1. Wzrost PKB	10
2. Handel zagraniczny jako czynnik wzrostu gospodarczego	17
3. Inflacja a wzrost gospodarczy w rolnictwie	24
4. Polityka budżetowa	26
5. Rynek pracy a zmiany strukturalne w rolnictwie	30
6. Wpływ koniunktury światowej na tendencje rozwojowe w Polsce	37
7. Wyniki produkcyjno-ekonomiczne polskiego rolnictwa	41
<i>Prof. dr hab. Andrzej Kowalski – IERiGŻ-PIB</i>	
II. PODSTAWY PRAWNE I REALIZACJA POLITYKI ROLNEJ	45
1. Realizacja WPR w Polsce	47
2. Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych	52
3. Ilościowe ograniczenia produkcji	58
4. Instrumenty polityki handlowej	60
5. Rozwój obszarów wiejskich	62
<i>Prof. dr hab. Andrzej Kowalski – IERiGŻ-PIB</i>	
III. FINANSE ROLNICTWA	77
1. Przepływy funduszy	77
2. Ubezpieczenia i podatki	83
3. Wsparcie budżetowe	92
4. Pomoc publiczna dla rolnictwa w UE w 2008 roku	102
5. Kredytowanie rolnictwa	105
<i>Dr Mieczysław Gruda – IERiGŻ-PIB</i>	
<i>Prof. dr hab. Jacek Kulawik – IERiGŻ-PIB</i>	
<i>Dr inż. Joanna Pawłowska-Tyszko – IERiGŻ-PIB</i>	
<i>Dr Barbara Wieliczko – IERiGŻ-PIB</i>	
IV. DOCHODY ROLNIKÓW W 2009 ROKU NA TLE LAT POPRZEDNICH	108
1. Uwagi ogólne	108
2. Dochody sektora rolnego według rachunków makroekonomicznych	109
3. Dochody z gospodarstw rolnych według danych FADN	112
4. Dochody rozporządzalne gospodarstw domowych rolników	118
5. Podsumowanie i wnioski	120
<i>Prof. dr hab. Józef St. Zegar – IERiGŻ-PIB</i>	
<i>Dr inż. Lech Goraj – IERiGŻ-PIB</i>	
<i>Dr inż. Zbigniew Floriańczyk – IERiGŻ-PIB</i>	

V. WYNIKI PRODUKCYJNE	121
1. Produkcja roślinna	121
2. Produkcja zwierzęca	125
<i>Dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge – IERiGŻ-PIB</i>	
VI. RYNKI I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH I ŻYWNOŚCIOWYCH	128
1. Rynek zbóż i pasz	128
2. Rynek rzepaku	132
3. Rynek ziemniaków	138
4. Rynek cukru	141
5. Rynek owoców i warzyw	144
6. Rynek mięsa czerwonego i drobiu	150
7. Rynek mleka	159
8. Rynek ryb	163
9. Rynek jaj	165
<i>Dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge – IERiGŻ-PIB</i>	
VII. WYNIKI I STAN POLSKIEGO PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO W OKRESIE KRYZYSU	167
1. Zmiany przemysłowej produkcji żywności i napojów	167
2. Stan ekonomiczno-finansowy przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	172
3. Inwestycje i zmiany strukturalne w przemyśle spożywczym	179
<i>Prof. dr hab. Roman Urban – IERiGŻ-PIB</i>	
VIII. POPYT NA ŻYWNOŚĆ	185
1. Dochody ludności	185
2. Ceny żywności	188
3. Wydatki na żywność (w ujęciu makro- i mikroekonomicznym)	197
4. Ilościowe spożycie żywności w gospodarstwach domowych	199
5. Bilansowe spożycie żywności według danych makroekonomicznych	203
6. Zróżnicowanie spożycia żywności w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych	205
7. Współzależność między spożyciem żywności a dochodami	212
<i>Dr inż. Mariola Kwasek – IERiGŻ-PIB</i>	
<i>Dr hab. Krystyna Świetlik – IERiGŻ-PIB</i>	

IX. HANDEL ZAGRANICZNY I MIĘDZY Narodowa konkurencyjność Polskiego sektora rolno-spożywczego	218
1. Zmiany w handlu zagranicznym w 2009 roku w porównaniu z rokiem poprzednim	218
2. Wskaźnikowa ocena konkurencyjności polskiego sektora rolno-spożywczego na rynkach zagranicznych	229
<i>Dr Bożena Nosecka – IERiGŻ-PIB</i>	
<i>Dr Iwona Szczepaniak – IERiGŻ-PIB</i>	
X. RYNKOWY I NIERYNKOWY OBRÓT ZIEMIĄ ROLNICZĄ W 2009 ROKU	241
<i>Prof. dr hab. Alina Sikorska – IERiGŻ-PIB</i>	
XI. KOREKTA OBCIĄŻEŃ GOSPODARSTW ROLNYCH OSÓB FIZYCZNYCH A MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWE TYCH GOSPODARSTW	254
<i>Mgr Wojciech W. Jagła – pracownik emerytowany Warszawskiego Oddziału KRUS</i>	
<i>Prof. dr hab. Wojciech Józwiak – IERiGŻ-PIB</i>	